

da çabalar yürütülüyor. Ama üzümlere söylemek gerekir ki, mühendislikle ilgili çalışmalar son derece yavaş yürüyor.

Açıktır ki bazı çalışmalar yapılıyor, ama bu çalışmaların kapsamı konusunda en azından geniş kamuoyu olmasa da bizler gibi konunun içerisinde olan, yakınında olan çevrelerin -duyarsızlığı demeyeceğim, ama- bilgisiz olmasını oturup düşünmek gerekir. Öyle düşünüyorum ki, mühendislikle ilgili çabalar, çalışmalar, önümüzdeki dönem daha yoğunlaşacak; uyum çerçevesinde mühendislik sorunları gündeme gelecek, malzeme standartlarıyla ilgili konular gündeme gelecek.

Bugün burada tartışılacak olan CE işaretiyle ilgili konumuz, sadece inşaat malzemelerini, yani yapı malzemelerini ilgilendiren bir durum değil. Arkadaşlarımız, bizlere genel çerçevede bütün ürünlerle ilgili bir bilgilendirme yapacak.

Ama daha çok bizi ilgilendiren, yapı malzemeleriyle ilgili konudur ki, zaten bu noktada da ilgili standartların belirlenmesi, uygunluk kriterlerinin oluşturulması çerçevesinde, CE'ye uygunluk kriterlerinin oluşturulması çerçevesinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığı görevlendirilmiş.

Bu yönetmelikte AB'deki kriterlere uygun olarak yapılan tercümelere dikkate alınarak Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından yönetmelik haline getirilmiştir. "CE nedir, nereden başladı, nereye geldi; bugün bizler ne kadar ilgiliyiz, ne kadar ilgili olmalıyız" noktasında sözü Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Mahmut Küçük'e bırakıyorum. Buyurun Sayın Küçük.

Mahmut KÜÇÜK

(Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı) :

Teşekkür ediyorum. Sayın Başkan, değerli katılımcılar; sözlerime başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bizleri sizlerle buluşturan, sesli olarak düşünmemizi ve düşüncelerimizi sizlerle paylaşmamızı sağlayarak bu sempozyumu düzenleyen İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'ne, Sayın Başkan Cemal

Gökçe'nin nezdinde tüm yönetim ve çalışanlarına teşekkür ediyor, en içten sevgi ve saygılarımı sunuyorum. Bugün burada "CE işareti nedir, nasıl elde edilir, CE işaretiyle akreditasyon arasındaki ilişki nedir, sonuçta CE işareti ne anlıyoruz" hususunu irdeleyeceğiz. Konunun daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla sunumum üç aşamalı olacaktır. Birinci aşama, yapı malzemesi üretimi, denetim ve gözetiminin meri mevzuat yönünden mevcut durumu ve anlatılmasına esas teşkil edecek yapı malzemesinin üretimde tabi olduğu standart, normlar, kalite denetimi, kaynakların verimli kullanılması ve tüketicinin korunması yönünden değerlendirme.

İkinci aşama, ülkemizin Avrupa Birliği'ne üye olma sürecinde AB müktesebatına uyumu ve ulusal programdaki taahhütlerimiz açısından konuya bakış. Üçüncü aşama, ticarete teknik engellerin kaldırılması ve ayrıca globalleşme sürecinde bulunan ülkemizin ürünleri ve üretici ulusal firmaların rekabet edebilmesi, sınır ötesi ülkeler ihracatı, dünya pazarında hak ettiği yeri almasını sağlayacak teknik mevzuatın uyumu yönünden değerlendirme. Finalde de bütün bu anlatımlar ışığında ürünlere iliştilirilecek CE sonuç belgesinin neyi anlattığı, "olmazsa olmaz" denilmesinin nedeni ve CE belgesi yaşamının ne zaman başlayacağı anlatılacaktır.

Bilindiği üzere 10.6.1930 tarih ve 1735 sayılı Ticarete Tağışışın Men'i, İhracatın Murakabesi ve Koruması Hakkındaki Kanun ile bu kanunun tüzüklerinden biri olan Türk Standartlarının Uygulaması Hakkındaki Tüzük, 70 yılı aşkın bir süredir yapı malzemesinin üretimine, denetim ve gözetimine yön vermektedir. Bu kapsamda Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, işletmelerde standartlara uygun mal üretilmesini sağlama hususunda denetimler yapmakta ve belge vermekte, ayrıca standartlara uygun olmayan malzemelerin satın alınmaması hususunda tüm kamu kurum ve kuruluşlarının uyması yönünde tebliğler yayınlamaktadır. İşletmelerde insan ve çevre sağlığı açısından uyulması gereken kurallar yönünden ise Sağlık Bakanlığınca denetim ve belgelendirme işlemleri yürütülmektedir. Konunun Bayındırlık ve İskân Bakanlığı açısından ilişkisi ise şu: 209 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 180 sayılı Bakanlığımız Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnamenin 2. Maddesinin F ve M bentleri ve 32. Maddesiyle İmar Kanununun 1. Maddesi ve bu kanuna dayalı olarak çıkartılan Tıp İmar Yönetmeliğiyle yapı denetimi hakkındaki kanun hükümleri, yerleşme yerleriyle yapılan etüt ve projesinde yönetmeliklere, teknik şartnamelere ve standartlara riayet, inşasında standarda uygun yapı

malzemesi kullanılması, projesi ve teknik şartlara uyulması zorunlu kıl-
maktadır.

Diğer taraftan Bakanlığımız, yapı malzemesinin ekonomik ve standartlara uygun imalini ve kullanılmasını sağlayacak tedbirleri almak, aldırarak, yapı malzemesiyle ilgili sistemler ve teknolojilere ilişkin araştırmaları yapmak ve yaptırmak, yapılarda enerji tasarrufunu sağlayıcı ve maliyet düşürücü tedbirler üzerinde çalışmak, sonuçlarının mevzuatta yer almasını ve uygulamaya konulmasını sağlamak ve istenildiğinde yapı malzeme sanayi tesislerinin projeleri hakkında ilgili kuruluşlara görüş vermek ve çalışma yürütülmesi konularında görevleri bulunmaktadır.

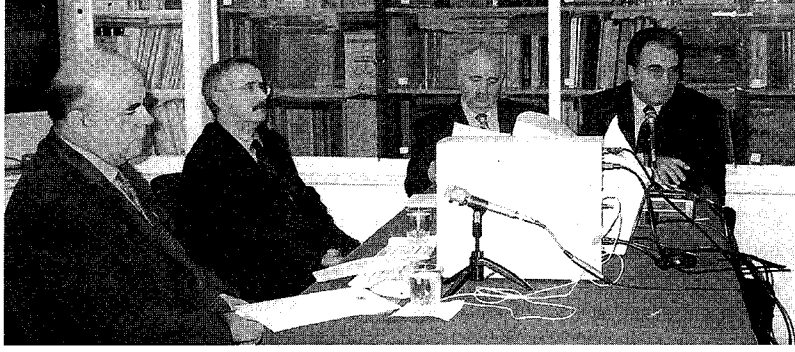
Ayrıca 180 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 2/M Bendi hükmü çerçevesinde Bakanlığımızca yayınlanan tebliğ, yönetmelik, tip sözleşme, teknik şartname, birim fiyat, rayiç, analiz ve tariflerinde yapı malzemele-
rinde ve imalatta Türk Standartlarına uygunluğunun sağlanması esas alınmıştır. Ancak bütün mevzuat tedbirleri mevcut olduğu halde, kamu yapıları inşaatlarında kontrollük hizmeti yapan teşkilatlar ile İmar Kanunu'nu uygulayan idarelerde fenni mesul ve yapı denetim kuruluşlarının yapı işle-
rinde Türk Standartlarına uygunluğu yeterince denetlenmedikleri, standart dışı malzemelerin imalatlara girişinin engellenmeyerek yapılarda önemli kalitesizliklere neden olduğu şikâyetleri alınmaktadır. Türk Standartları ve laboratuvar imkânları olduğu halde, çok pahalı yapı malzemelerinin laboratuvar deneyleri, kontrolü hiç yapılmadan veya tamamlanmadan kullanıldığı, bu tutum ve davranışların yaygın olduğu iddia edilebilmektedir.

Depremler sonucu görülen yapı hasarlarından yapı yerine zemin mekanik karakteristiklerinin standartlara uygun olarak tespiti ve değerlendirilerek projesinde yapıların buna göre temellendirilmesi, statik proje yapılarının standartlara uygun malzeme kullanımıyla projesine, teknik şartname ve standartlara uygun olarak inşası işlerinin çok yetersiz düzeyde yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu itibarla yapı işlerinin her safhasında görülebilen ve yapıların olması gereken kalite ve taşıma gücünü yetersiz düzeylere indiren riayetsizliğin giderilmesinden başka çare bulunmamaktadır. O halde yapı sektöründe koşullara riayetin temin en öncelikli görev olduğu bilinciyle hareket eden Bakanlığımız, ilk önce İmar Kanunu ve Yapı Denetimi Hakkında Kanunla kamu yapılarına ilişkin olarak gerek Bakanlığımız birimleri ve kendi görev alanındaki taşra birimlerine, gerekse valiliklere ve bele-

diyelere, yapı denetim kuruluşlarına genelge göndererek, yukarıda ifade ettiğim hususlarda riayete yöneltici uyarılarda bulunmuştur.

İkinci olarak da uygulamada görülen aksaklıklar ile AB müktesebatına uyum ve ulusal programda taahhütler dikkate alınarak, konuyu bütüncül bir yaklaşımla ele alarak, yapı malzemelerinin üretim, denetim ve gözetiminin çağdaş kriterlere bağlanması çalışmalarına başlanmıştır. Bunun neticesi olarak da ileride daha da detaylı olarak anlatacağım Yapı Malzemeleri Yönetmeliği yayınlanmış bulunmaktadır. Yayınlanan Yapı Malzemeleri Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesiyle Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın sorumluluğunda bulunan yapı malzemelerinin üretim, denetim ve piyasa denetimi bundan böyle Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca yürütülmesi sağlanacaktır.

Sayın katılımcılar; ülkemizin Avrupa Birliği'ne tam üyelik müracaatı ve aday ülke olarak kabulünün ardından, bir ulusal program hazırlanarak AB'ye tam üyelik süresinde Türkiye'nin yapacağı uyum çalışmalarının neler olduğu ve bu çalışmaları hangi kurum ve kuruluşların gerçekleştireceği belirlenmiştir. Bu arada Türkiye-Avrupa Topluluğu Ortaklık Konseyi'nin 1095 sayılı Kararının 8 ve 11. maddeleri doğrultusunda ticarete teknik engellerin kaldırılmasına ilişkin Topluluk mevzuatının listesiyle bu mevzuatın Türkiye tarafından uygulanmak koşul ve kuralları 21.5.1997 tarih, 2/90 sayılı AT Ortak Konseyi kararıyla belirlenmiş olup, 97/9196 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla da mevzuat uyumunu gerçekleştiren yetkili kurum ve kuruluşlar tespit edilmiştir. Söz konusu Bakanlar Kurulu kararıyla yapı malzemeleri konusundaki uyum çalışmaları yürütmek üzere Bakan-

lığımız koordinatör kurum, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Türk Standartları Enstitüsü ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı da katkıda bulunacak kurumlar olarak belirlenmiştir.

Yapı malzemeleri konusunda AB teknik mevzuatı uyumuyla ilgili olarak yapılacak çalışmalar halen Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir. AB direktifleri doğrultusunda yer alan Yapı Malzemeleri Yönetmeliği, ulusal programda kısa vadeli öncelikler kapsamında bulunmaktadır.

4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Çerçeve Kanun ile Bakanlığımızın da aralarında bulunduğu yetkili kurum ve kuruluşların faaliyette bulunacağı genel kurallar belirlenmiştir. Bu konuda koordinatör kuruluş olan Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın 10.7.2001 tarih ve 46447 sayılı yazısıyla da yönetmeliğin çıkarılması ve yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra da uygulanabilirliğinin sağlanması için teknik altyapının oluşturulması istenmiştir.

Ürünlere ilişkin teknik mevzuatın hazırlanması ve uygulanmasına dair 4703 sayılı Kanun, Resmi Gazetenin 11 Temmuz 2000 tarihli sayısında yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunla hedeflenen, insan sağlığı, can ve mal güvenliği, çevre, tüketicinin korunması yönünden güvenli ürünlerin iç ve dış piyasalara sürülmesini sağlamak; ihracatımızın uygunluk değerlendirme faaliyetleri AB'nin test ve belgelendirme kuruluşları yerine, AB tarafından tanınan yerli test ve belgelendirme kuruluşlarına daha az maliyetle yapılmasını sağlamak; AB ülkelerine yapılan ihracatta ticarete teknik engelleri ortadan kaldıracak, ürünlerimizin gümrüklerimizden geçmek için gerekli ürün pasaportuna kolaylıkla sahip olabilmek; Türk ürünlerini AB normlarına uygun olarak dış piyasaya arz edileceğinden, AB üyesi ülkelerin pazarlarında serbest dolaşacak olabilmesi sebebiyle ihracatta rekabet gücümüzün yükseltilmesi; AB teknik mevzuatına uygun ürünlerin iç piyasada gerek AB, gerekse diğer ülkelere ait ürünler karşısında rekabet gücünün yükseltilmesi olarak konulmuştur. Bu kanunun uygulanması usul ve esaslarını belirleyen ilgili yönetmelikler yürürlüğe girmiştir.

Ürünler, Piyasayı Gözetim ve Denetime Dair Yönetmelik, CE Uygunluk İşaretinin Ürüne İliştirilmesine Dair Yönetmelik, uygunluk değerlendirme kuruluşlarıyla onaylanmış kuruluşlara dair yönetmelikler 17 Ocak 2002 tarihli Resmi Gazetede, teknik mevzuatın ve standartların Türkiye ve AB arasında bildirimine yönelik yönetmelik ise Resmi Gazetenin 3 Nisan 2002

tarifli sayısında yayımlanmıştır. CE işaretiyle ilgili direktifler ilgili bakanlarca yönetmelik şeklinde düzenlenerek yayınlanmakta olup, bu kapsamda Bakanlığımızca hazırlanan Yapı Malzemeleri Yönetmeliği 8-9.2002 tarih, 24870 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 18 ay sonra yürürlüğe girecektir. İlan tarihiyle yürürlük tarihi arasında 18 ay gibi bir geçiş süresi öngörülmektedir. Geçiş dönemi süresince ilgili üretim yönetmeliğine ve CE işaretinin iliştilirilmesine ilişkin kurallara göre isteyen üretici de ilgili yönetmeliğin yayımlandığı tarihten önce yürürlükte bulunan teknik mevzuata göre üretim yapacak ve ürününü piyasaya arz edecektir.

Yayımlanan Yapı Malzemeleri Yönetmeliği'yle söz konusu uygulanabilirlik için Bakanlığımız sorumluluğunda bulunan ve devamlılık arz eden uyumluluk değerlendirmesiyle piyasa gözetim ve denetimi konularında hizmetlerin verilebilmesini teminen gerek yapı malzemeleriyle ilgili Avrupa Topluluğu müktesebatının tam olarak uygulanması ve gerekse Türkiye'de yapı malzemeleri konusunda kalite altyapısının güçlendirilmesiyle hile ve aldatmanın önlenmesi, çan güvenliğinin sağlanması, hayvan, bitki sağlığı ve çevrenin korunması amaçlanmıştır. Yapı malzemelerinin taşınması gereken temel gerekler ve bu malzemenin tabi olması gereken uygunluk değerlendirme prosedürleriyle piyasa gözetim ve denetimi ve işlemleriyle ilgili usul ve esaslar belirtilmekte; ayrıca bu düzenleme, beraberinde standardizasyon, metodoloji, kalibrasyon, kalite, akreditasyon ölçümleme, belgelendirme gibi düzenlemelere de yer vermektedir.

Sayın meslektaşlarım; uluslararası ticarete teknik engeller konusuna gelince, koruması olmayan ticari faaliyetlerin bölgesel ve global entegrasyonu serbest ticaretin gelişmesine katkıda bulunacak olup, ayrıca miktar kısıtlamalarını ve tariflerin ortadan kalkmasını sağlayacaktır. Serbest dolaşımın ve rekabetin önünde görülen teknik engeller olarak, teknik düzenlemedeki engeller, standarttaki engeller ve uygunluk değerlendirme işlemleri farklılık olarak sıralanmaktadır. Bu teknik engellerden kurtulmanın yolu ise uluslararası ortak kurallara uymak, teknik mevzuatı uyumlaştırmak, uygunluk değerlendirme yöntemlerini yakınlaştırmaktır.

Ticarette teknik engellerin kaldırılması için mevzuat düzeyindeki teknik kurallarla eş ilişkiye sahip standartların tümünün uyumlaştırılması esas alınmıştır. Düzenlemelerde malların temel güvenlik kriterlerini karşılama-sının yanı sıra, teknik özelliklerini de kapsamaktadır. Bugün ürünlerin tek

tek standardının uyumlaştırılmasının ötesine geçilerek, birbirine benzeyen ürünlerin aynı, bir grupta toplanarak tek bir direktifle asgari güvenlik koşulları sağlanmaya çalışılmıştır. Temel gerekleri hazırlanan gerekliliklerle belirlenirken, ürünün kalite düzeyini belirleyen ayrıntılı teknik kurallar ise TSE, EN gibi standartlarla belirlenmektedir.

Direktifler, ürünün tanımını, taşıdığı riskleri, sahip olması gereken asgari güvenlik koşullarını, uygunluk değerlendirme prosedürlerini ayrıntılı bir şekilde belirlemektedir. Bir ürün, Birliğin tüm ülkelerinde aynı özellikler için aynı uygunluk değerlendirme prosedüründen geçeceğine göre, bu prosedürlerin sonucunda da aynı şekilde belgelendirilmesi ve işaretlenmesi uygun olacak, bir kolaylık sağlayacaktır. Tek bir Birlik işaretinin yer alması fikrine gidilmesini sağlamış işaret, CE işaretidir. Özellikle CE uygunluk işareti, Avrupa normlarına uygunluk anlamına gelmektedir ve bir ürünün belirlenen sağlık, güvenlik, çevrenin ve tüketicinin korunması gereklerine uygun olduğunu gösteren AB işaretidir, ürün kalitesinin desteklenmesi açısından çok önemli olan standartlara uygunluğu da belirtmektedir.

CE uygunluk işareti, ürünün bu işareti zorunlu kılan ilgili teknik düzenlemeye uygunluğunu ve güvenliğini gösteren bir işaret olmasının yanı sıra, ticari açıdan da CE işareti iliştilmiş ürünlerin AB'nin ekonomik bölgesi içinde serbest dolaşımı sağlayan vize niteliğindedir. Ürünü CE belgesi almayı sağlayan global yaklaşım, ürünün test, muayene veya belgelendirme konularında aynı mevzuatın uygulanmasıyla ilgili yaklaşımdır. Modüler yaklaşım ise, ürünlerin özelliklerini ve taşıdıkları risk oranını dikkate alarak, uygunluk değerlendirme yöntemlerini belirlemektedir. 8 adet modüler yaklaşım bulunmaktadır. Bunlar iç üretim kontrolü, tip incelemesi, tipe uygunluk beyanı, üretim-kalite güvencesi, ürün-kalite güvencesi, ürün doğrulaması, birim doğrulaması, tam kalite güvencesidir. Modül A, C ve H, tasarım, hem üretim aşamalarını; Modül B, sadece tasarım aşamasını ve Modül C, D, F ise sadece üretim aşamasını kapsamaktadır.

Mevzuat hazırlayıcılar, modüllerden faydalanarak üreticiye ürünün teknik düzenlemelere uygunluğunu kanıtlayabilmeleri için birden fazla alternatif sunabilmektedir, ürünün özelliğine göre uygun olan modüllere ilişkin direktifleri belirlemektedir. Ürünün direktiflerine birden fazla modül kombinasyonu bulunmakta ve üretici isterse bunlardan birini, isterse ürünün harmonize edilmiş Avrupa standartlarını uygulayabilmektedir. Geçiş süresi

sonunda söz konusu yönetmelikler kapsamına giren gerek ithal edilen, gerekse yurtiçinde yerli ve yabancı firmalarca üretilen mamullerin CE işareti taşımadan piyasa arzı mümkün olmayacaktır. Ürüne CE işareti iliştilmesine ilişkin işlemler: CE işareti, sadece direktiflerde belirtilen şartlara uygunluk sağlandığından, ürünler üzerinde konulabilir. Yüksek riskli ürünlerde üretici tarafından yapılan testler yeterli olmamaktadır. Bu durumda ürünlerin üçüncü kuruluşlarca incelenmesi ve test edilmesi gerekmektedir.

Bu kuruluşlara “onaylanmış kuruluşlar” ismi verilmektedir. Bu kuruluşların ismi AB Resmi Gazetede yayımlanmış olmalıdır. Düşük riskli ürünlerde üreticinin kendi yaptığı uygunluk çalışması veya beyanı yeterli olmaktadır. Aşağıdaki işlem sırası izlenmelidir: Ürünlerle ilgili direktifleri belirleyiniz. Mevcut ise, ilgili uyumlaştırılmış standartları tespit ediniz. İlgili yeni yaklaşım direktiflerinde, direktiflerde ürününüzle ilgili olarak öngörülen uygunluk değerlendirme yöntemi, tespitler, modül veya modüller, ürününüzün temel gereklerine uygunluğunun tespit için onaylanmış gruplara gerek olup olmadığının belirlenmesi, uygunluk değerlendirme işlemleri tamamlandığında emin olma açısından temel edilen tüm test ve uygunluk kriterlerini tamamlamak için bir onaylanmış kuruluşa uygun çalışınız. Teknik dosyası ve direktifleri talep eden diğer rapor ve genelgelerin muhafaza edilmesi, uygunluk değerlendirmesini müteakiben uygunluk beyanı, varsa talep edilen diğer dokümanların hazırlanması, ürünün üzerine veya ambalajına, beraberinde belgeye CE işaretini doğru olarak ilişitirdikten sonra ürünü piyasaya arz edilmektedir. Üretici, ürünüyle ilgili yukarıda açıklanan tüm işlemleri tamamladıktan sonra teknik dosyayı hazırlamakla yükümlüdür.

Hazırlanan teknik dosyanın bir kopyası üreticinin kendisiyle, bir kopyası da onaylanmış kuruluşa, bir kopya da o ülkedeki yerleşik temsilcisinde kamu otoriteleri tarafından istenildiğinde ibraz edilmek üzere hazır bulundurulmaktadır. CE işaretiyle ilgili teknik dosyalarda AB yeni yaklaşım direktiflerinde öngörülen belgeler, yeni ilan pulları ve ilgili dokümanlar bulunur. Teknik dosya içerisinde bulunması öngörülen dokümanlar aşağıda verilmektedir: Ürüne ait genel bir tanımlama, tasarım üretimine ait çizimler, şemalar, çalışma prosedürüyle ilgili belgeler, ürünün üretimindeki kullanılan standartlar listesi. Standartların uygulandığı durumlarda ise ilgili direktifte öngörülen temel emniyet, güvenlik, gerekli uyum için kabul edilen çözümler, tasarım sonuçları, deney belge raporları, AT tip inceleme bel-

gesi, kalite güvence sistem belgesi, AT uygunluk beyanı olarak sıralamak mümkündür. Söz konusu belgeler, direktiften direktife değişiklik gösterebilmektedir. Ayrıca üreticinin direktif veya direktifler çerçevesinde CE işaretiyle ilgili seçtiği modüllere göre de değişebilmektedir. Akredite laboratuvar, bir üst kuruluştan onaylanmak üzere basitçe talep edebiliriz. Yeterliliği onaylanmış, yetkin veya ehil olduğu onaylanmış laboratuvar demektir. Kurduğumuz sistemi belgelendirmek istiyoruz. Belgelendirme kuruluşu, akredite bir kuruluş mu, yani ehil mi? Çalıştığınız, yanınızda çalıştırdığınız personelin iş denetçi sertifikası almasını istiyorsanız, bu eğitimi alacağınız kuruluşun akredite olması gerekiyor. Akreditasyon olayı bir süreç, bunu hep beraber uygulama ortamı yaratacaktır. Bunu tümüyle uygulanabilir hale getirmeliyiz. Akreditasyon işlemlerini gerçekleştirecek resmi kurum Türkiye’de kuruldu. TÜRKAK Türk Akreditasyon Kurumu, Türkiye’de isteyen kuruluş gibi, TÜRKAK’a akredite olacaktır.

Ürün sorumluluğu: Daha önce ürünlerle ilgili herhangi bir riskli durum oluştuğunda, tüketici bunu ispatlamak durumundaydı. Ancak yeni ürün sorumluluğu, yasaya göre ilgili ürünlerden dolayı bir kaza olursa veya AB ülkelerinden biri ürünün CE işaretinin gereklerine uymadığını, yani yeterince güvenli olmadığını iddia ederse, üretici kendisinin bütün önlemleri aldığı ve riskli durumun ürünün yanlış kullanımından veya yapılan uyarılara uyulmadığından kaynaklandığını ispatlamak zorundadır. Ürünün CE işareti taşıması gerekip gerekmediğini belirlemek, işareti ürüne iliştmek, buna ilişkin gerek prosedürlere uymak, üreticinin sorumluluğundadır. Üreticinin AB üyesi ülkelerde bulunan yetkili temsilcisine, böyle bir temsilci olmaması halinde ise ürünü ihraç eden ihracatçıya aittir.

Bakanlığımızca Yapı Malzemeleri Yönetmeliği yürürlüğe girmesine kadar şu hususlarda çalışmalar yapılmıştır: Ürünlerin uygunluk değerlendirme prosedürlerini açıklayıcı dokümanlar yayınlanması. Ürünlerin taşınması gereken temel gerekleri belirten açıklayıcı dokümanının yayınlanması. Piyasa gözetim ve denetim işlemini yerine getirmesi için envanter çalışmalarına başlanması. Test, muayene ve belgelendirme kuruluşlarına ait envanter çalışmalarına başlanması, uygunluk değerlendirmesi, piyasa gözetim ve denetimiyle ilgili üretim, personel alanlarda eğitim, seminer, prosedür el kitapları gibi çeşitli çalışmaların yapılması ve gezilerin düzenlenmesi. Çalışmalarla ilgili prosedürün etkin bir şekilde uygulanması. Uygunluk değerlendirmesi, piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerini yerine

getirecek kurumsal yapının oluşturulması. Üretici ve tüketici bilincinin geliştirilmesi ve iletişimin sağlanması için konferanslar, seminerler, çalışma gezileri düzenlenmesi ve bunlara yönelik yazıların hazırlanması. Üreticilere yönelik yönetmelik uygulamaları, uygunluk değerlendirmesiyle piyasa gözetim ve denetimi konularında bilgilendirme amaçlı seminer ve teknik düzenlemeler el kitabı hazırlanması olarak sıralamak mümkündür.

Sorunlar ise ürünlerle ilgili Çerçeve Kanun ve Malzeme Yönetmeliği çıkmış olması; bu kapsamda 68 adet Konsey kararının olmasına rağmen, hangi ürünlerin CE kapsamında olduğu, hangi ürünlerin AB teknik onay yeterli malzeme ve mevzuata uygunluğunun yeterli olacağı hususunda malzeme listesi ilan edilmesinde zorluk yaşanmaktadır. Bu kapsamda sektör temsilcilerinin de katılımıyla oluşturulan bir komisyon tarafından malzeme listelerinin hazırlanmasına çalışılmaktadır. Standart tarama, yönetmelikle birlikte üreticilerin ilgili mevzuat çerçevesinde yükümlü oldukları temel gerekleri nasıl karşılayacaklarını gösteren rehberlerden yoksun kalmamaları açısından AB Komisyonunca yayınlanan 68 adet komisyon kararının incelenerek bu kararlar ilgili uyumlaştırılmış Avrupa standartlarının taranıp, Türk standardı, TSE haline getirilmesi, gereklerinin belirlenmesi gerekmektedir. Türk Standartları Enstitüsü, şu ana kadar ancak 500'e yakın standart harmonize edebilmiştir. Ayrıca bazı ürünlerle ilgili standartlarda eksiklik bulunmaktadır. Bu konudaki darboğaz, Bakanlığımızın dışından kaynaklanmaktadır.

Diğer belki de en önemli sorun ise Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilmiş malzeme laboratuvarının olmaması ve bu yönde TÜRKAK'a çok az sayıda müracaatın olmasıdır. Şayet uygunluk değerlendirmesi yapacak yerli firmalar oluşmazsa, ürünlerini ihraç edebilecek yerli firmalar, yurtdışında yapılacak ve dolayısıyla ülke kaynaklarını başka şekilde yurtdışına aktarmış olacaklardır. Netice olarak bütün bunların gerisinde Türk toplumunda kalite ve muayene kültürünün oluşmadığı, kişilerin ve kuruluşların denetim bilincine erişmediği yatmaktadır. Beni sabırla dinlediğiniz için hepinize teşekkür ederim.

Cemal GÖKÇE :

Teşekkür ederim Sayın Küçük. Değerli meslektaşlarım; akredite konusu, çok önemli bir konu, hele biz mühendisler açısından çok daha önemli bir konu. Biliyorsunuz Hizmet Ticareti Genel Antlaşması GATS ve mühendis-

lik hizmetleri kapsamında bir uyumluluk dönemi söz konusu. Yani ülkemizdeki gerek mühendis yetiştiren okulların akreditesi, gerek mevcut malzemelerin ve uygulamaların, yapılacak olan çalışmaların akredite edilmesi önümüzdeki süreç açısından son derece önemli. Bugün bile Devlet İstatistik Enstitüsünün bilgilerine göre, ülkemizde 63 bin mertebesinde inşaat mühendisi var; ama mevcut kaynaklarımıza göre, iş alanlarımıza göre olması gereken inşaat mühendisi sayısı 45 bin mertebesinde. Buna rağmen 2001 yılında yaşanmış olan krizle birlikte birçok meslektaşımızın işsiz kaldığı da bilgilerimizde, bilincimizde. Dolayısıyla bu AB'ye entegrasyon sürecinde, ülkemizdeki varolan kurum ve kuruluşlar gerekli akreditasyon çalışmasını yapmadıkları takdirde, biraz önce Sayın Küçük'ün de aktardığı gibi son derece sıkıntı yaşayacağımız açık. Bu bakımdan önemli görevlerimiz var, önemli işlerimiz var. Aramızda Türk Akreditasyon Kurumu Genel Sekreteri Sayın Atakan Baştürk var; nedir bu Akreditasyon Kurumu, bu CE işaretiyle Akreditasyon Kurumunun ilgisi, ilintisi ne, ne tür çalışmalar yapıyorlar, bu çerçevede bizleri bilgilendirecek. Buyurun Sayın Baştürk.

Atakan BAŞTÜRK

(Türk Akreditasyon Kurumu Genel Sekreteri) :

Teşekkür ederim. Ben de hemen sözlerime başlarken, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'ne, Sayın Başkana ve mesai arkadaşlarına, böyle bir toplantıyı tertip ederek akreditasyon konusunda sizlere malumat aktarma fırsatı verdiği için şükranlarımı arz ederim. İzninizle konuşmamı bilgisayar destekli olarak sürdüreceğim ve bu konuşmam içerisinde CE işaretlemesinin sektörel alandaki önemine bir kere daha dikkat çekeceğim. Sayın Müsteşarımız, bu konuyu tafsilatlı bir şekilde ortaya koydular.

Ben de Sayın Müsteşarımıza ilaveten oluşturulacak olan böyle bir sistem içerisinde, yani CE işaretlemesini sağlayacak olan sistem içerisinde akreditasyon konusunda neler yapılmalıdır, mensubu olduğum kurumun sorumlulukları nelerdir, bunlara dikkat çekmeye çalışacağım. Her şeyden önce ortaya bir kavram konuldu, bu kavram da "güvenli ürün" dediğimiz